

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/24
KARAR NO : 1985/69

ÖZET : 1608 Sayılı Yasa'ya göre verilen ceza kararlarına karşı yapılan itirazların Adli Yargı yerinde incelenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ratip Köken, Alaybey Mah. Bozcaada

Davalı : Bozcaada Belediye Başkanlığı

K O N U : 1-) Belediye Hal Talimatnamesinin 8. maddesine aykırı hareket

edildiğinden bahisle, Bozcaada Belediye Encümeni'nce 5-10-1984 günlü, 1051/39 sayılı kararlarla davacı 25.000 lira para cezası ile cezalandırılmış, 1984/37 sayılı ihbarname ile anılan cezanın ödenmesi istenmiş ve konu ile ilgili evrak 11-10-1984 günü davacıya tebliğ olunmuştur.

2-) Davacı; tayin olunan bu para cezasının mer'i mevzuata aykırı olduğundan bahisle, kaldırılması için 18-10-1984 günlü dilekçe ile Sulh Ceza Mahkemesi'ne itiraz etmiştir.

A- Bozcaada Sulh Ceza Mahkemesi: 25-10-1984 gününde, 1984/7 Müt. sayı ile; cezaya dayanak olarak gösterilen Belediye Hal Talimatnamesinin 8. maddesinin hukuken yürürlükte bulunup bulunmadığı hususunun Sulh Ceza Mahkemesi'nce incelenecek ve 1608 Sayılı Yasa'nın 6. maddesinde belirlenen itirazların dışında kaldığı, belediyenin idari tasarrufları aleyhindeki itirazların Sulh Ceza Mahkemesi'nce incelenemeyeceğinin Yargıtay 3. Ceza Dairesi İçtihadı cümlesinden olduğu, muterizin itiraz dilekçesinde gösterilen sebebin belediyenin idari tasarrufu olarak kabul edildiği, bu itibarla İdari Yargı yoluna başvurulması gerektiği ileri sürülerek mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Davacı; aynı istem ile ve 15-11-1984 günlü dilekçe ile Bursa İdare Mahkemesi'ne başvurmuştur.

B- Bursa İdare Mahkemesi: 6-12-1984 gününde, 1984/792-613 sayı ile; 1608 Sayılı Yasa'nın 1. ve 5. maddelerine göre, Belediye Encümenlerinin ceza kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren 5 gün içinde mahsus hakimlere ve bulunmayan yerlerde Sulh Hakimliği'ne müracaatla itiraz olunabileceği, anlaşmazlığın Hal Talimatnamesine aykırı davranılması nedeniyle 1608 Sayılı Yasa uyarınca tahakkuk ettirilen para cezasına ilişkin olduğu, bu duruma göre, 1608 Sayılı Yasa gereği davanın görüm ve çözümünün Adli Yargı yerinin görevine girdiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Böylece; tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada Adli ve İdari Yargı yerlerince verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 Sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, davacı mahkememiz'e gönderilmek üzere verdiği 29-1-1985 günlü dilekçe ile görev uyuşmazlığının çözümüne karar verilmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, A. Cemal Göğüş, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 25-3-1985 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Mustafa Bumin'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Görev uyuşmazlığı Sulh Ceza Mahkemesi ile İdare Mahkemesi görevsizlik kararları arasında oluşmuştur.

Her ne kadar; İdare Mahkemelerinin hukuk alanında görev yaptığı kuşkusuz ise de; kararı veren kuruluşların değil, anlaşmazlığın taşıdığı nitelik üzerinde durulması gerektiğinden, işin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Ceza Bölümü'nde çözülüp karara bağlanması kararlaştırıldıktan sonra özün incelenmesine geçildi.

Olay yerinde açıklandığı üzere davacı; Belediye Hal Talimatnamesinin 8. maddesine aykırı davranması (Hal Rusumunun sıhhatli bir şekilde tahakkuku için ürettiği üzümlü belediye kantarında tarttırmama) nedeniyle 80 Sayılı Kanunun 4. maddesinde belirlenen^{ve} para cezası miktarını arttıran 2790 Sayılı Kanuna göre 25.000 lira para cezası ile cezalandırılmıştır.

1608 Sayılı Umuru Belediye'ye müteallik Ahkâmı Cezaiye Yasası'nın 1. maddesinde (Belediye Encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve selâhiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara 50 liraya kadar hafif para cezası tertibine ve üç günden 15 güne kadar ticaret ve sanat icrasından men'e ve Türk Ceza Kanununun 536., 538., 557., 559. ve 533. maddelerinde yazılı cezaları tayine belediye encümenleri selâhiyattardır.) denilmektedir.

Aynı yasa'nın 2575 Sayılı Yasa ile değişik 5. maddesinde (Ceza kararlarına, tebliği tarihinden itibaren 5 gün içinde mahsus hakimlere ve bulunmayan yerlerde Sulh Hakimliğine itiraz olunabilir.) 22. maddede ise, (itiraz neticesinde hakim tarafından verilecek kararlar kesindir) hükümleri yer almıştır.

Öte yandan; 80 Sayılı Yasa'nın 4. maddesi ile bu kanun ile bu kanuna dayanılarak yürürlüğe konulacak yönetmelik esaslarına aykırı hareket edenler hakkında Belediye Encümenlerince 100-5000 liraya kadar (2790 Sayılı Yasa ile 15 misli arttırılmıştır) para cezası alınmasına karar verileceği öngörülmüş, 1000 liraya kadar (2790 Sayılı Yasa ile 15 misli arttırılmıştır) para cezalarının kesin olduğu, bu had üstündeki ceza kararlarına 1608 Sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz olunabileceğini hükme bağlamıştır.

İlgili ve yetkili Belediye Encümeni'nce davacı hakkında 25.000 lira para cezası alınmasına karar verildiğine ve bu para cezası 1608 Sayılı Yasa gereği itiraz olunabilecek had üstünde olduğuna göre konunun, 80 Sayılı Yasa'nın 4. maddesi ve bu maddenin atıf bulunduğu ve yukarıya metni alınan 1608 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca çözümü gerekmektedir.

Davacı İdari Yargı yerinde, belediyece tesis olunmuş bir İdari tasarrufun iptalini değil, gerek Adli, gerek İdari Yargı yerinde Belediye Encümeni'nce verilen para cezasına ait kararın kaldırılmasını istediğinden ve bu para cezası kararına itiraz ettiğinden, anılan itirazın 80 Sayılı Yasa ile 1608 Sayılı Yasa'lar uyarınca incelenmesi Sulh Ceza Hakimliği'nin görevine girmektedir.

Bu nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Bozcaada Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Tetkik konusu dava, ceza anlaşmazlığına ilişkin bulunduğu cihetle, olumsuz görev uyuşmazlığının çözümünün Ceza Bölümü'nün görev alanına girdiğine, anlaşmazlığın Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Bozcaada Sulh Ceza Mahkemesi'nin 25-10-1984 günlü, 1984/7 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25-3-1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün



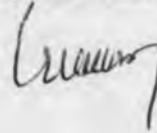
Üye

Mebrure Gözdemir



Üye

A. Mazhar Akman



Üye

A. Cemal Göküş



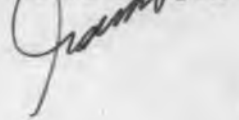
Üye

Necati Karakış



Üye

Yavuz T. Özen



Üye

Muammer Aksüt



S.Y.

No 28/3